

Uchwała Nr 158/IX/2023

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 30 marca 2023 r.

**w sprawie uchwały Nr LX/411/2023 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 28 lutego 2023 r.
w sprawie opłaty miejscowej**

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr LX/411/2023 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie opłaty miejscowej z powodu istotnego naruszenia art. 17 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70) w związku z §2 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową (Dz. U. Nr 249, poz. 1851) oraz art. 87 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556) polegającego na ustaleniu oraz wprowadzeniu opłaty miejscowej w Mieście Szczyrk pomimo niespełnienia przesłanki posiadania warunków klimatycznych.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LX/411/2023 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie opłaty miejscowej, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 2 marca 2023 roku.

W dniu 16 marca 2023 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 142/VIII/2023 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały.

Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 30 marca 2023 r. o terminie którego powiadomiono organy gminy z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, stosownie do regulacji zawartej w art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach

obrachunkowych. Jednocześnie poinformowano, że na podstawie art. 15zxx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.) posiedzenia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach odbywają się w sposób zdalny i nie ma możliwości udziału przedstawicieli Miasta osobiście w siedzibie Izby.

W posiedzeniu uczestniczył przedstawiciel Gminy Szczyrk w osobie pełnomocnika.

Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Powyższe naruszenie prawa stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności badanej uchwały. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

W dniu 28 lutego 2023 r. Rada Miejska w Szczyрку podjęła uchwałę Nr LX/411/2023 w sprawie ustalenia miejscowości, w której pobiera się opłatę miejscową. Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano:

- art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U.2023.40.t.j. z dnia 2023.01.05) wskazujący Radę Gminy jako organ właściwy do podejmowania uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach;
- art. 17 ust. 1 pkt 1 i 5, art. 19 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U.2023.70 t.j. z dnia 2023.01.10) upoważniające Radę Gminy do wprowadzenia opłaty miejscowej, ustalenia miejscowości odpowiadających warunkom określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie tejże ustawy, a także określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności i wysokość stawek opłaty.
- art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U.2022.2651 t.j. z dnia 2022.12.16 z późn.zm.) regulujący terminy płatności dla inkasentów,
- Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2023 (M.P.2022.731 z dnia 2022.08.01).

W § 1 badanej uchwały ustalono pobór opłaty na terenie miasta Szczyrk. W § 2 wprowadzono opłatę miejscową na terenie miasta Szczyrk w okresie od 30 kwietnia do 30 września. W § 3 ustalono wysokość stawki opłaty miejscowej. Kolejne paragrafy 4 – 8 regulują pobór opłaty miejscowej oraz ewidencję osób od których ją pobrano. Paragrafem 9 uchylono uchwałę Nr XXXVIII/275/2021 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie opłaty miejscowej na 2022 rok. Paragraf 10 powierza wykonanie uchwały Burmistrzowi Miasta Szczyrk, a § 11 ustala termin wejścia w życie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Badając przedmiotową uchwałę – w sprawie ustalenia miejscowości, w której pobiera się opłatę miejscową - Kolegium Izby wzięło pod uwagę przede wszystkim to, iż na mocy obowiązujących w

czasie jej podjęcia przepisów art. 17 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.) rada gminy mogła wprowadzić opłatę miejscową, którą pobiera się od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach. Rada gminy ustala miejscowości odpowiadające warunkom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w których pobiera się opłatę miejscową. Przepisy art. 17 ust. 3 i 4 ww. ustawy stanowią natomiast upoważnienie ustawowe dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia minimalnych warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową, uwzględniając zróżnicowanie warunków regionalnych i lokalnych oraz do określenia warunków klimatycznych, krajobrazowych, umożliwiających pobyt osób w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych. Na podstawie tego upoważnienia Rada Ministrów wydała rozporządzenie z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie warunków, jakie powinna spełniać miejscowość, w której można pobierać opłatę miejscową (Dz. U. Nr 249, poz.1851). Z treści § 2 pkt 1 i 2 tego rozporządzenia wynika, że minimalne warunki klimatyczne uznaje się za spełnione, jeśli zachowane są dopuszczalne poziomy niektórych substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi (na terenie strefy, na obszarze której położona jest miejscowość) i dotrzymane są dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych (w miejscowości). Obydwie przesłanki muszą być spełnione łącznie - niespełnienie jednej z nich oznacza, że minimalne warunki klimatyczne nie zostały wypełnione (tak wyrok WSA w Gliwicach z 23 października 2020 r. I SA/GI 201/20). Przynależność do strefy, o której mowa w rozporządzeniu w myśl art. 87 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2002 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) wyznacza załącznik do tejże ustawy zgodnie z którym Gmina Szczyrk przynależy do strefy śląskiej oznaczonej kodem PL2405. W momencie podjęcia uchwały podstawą uznania przesłanki spełniania warunków klimatycznych była ogłaszana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska „Ocena jakości powietrza w strefach w Polsce za rok 2021. Zbiorczy raport krajowy z rocznej oceny jakości powietrza w strefach wykonanej przez GIOŚ według zasad określonych w art. 89 ustawy-Prawo ochrony środowiska”. Zgodnie z tym raportem strefa śląska nie spełniała minimalnych warunków klimatycznych i została zakwalifikowana do klasy C ze względu na ponadnormatywne przekroczenie pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2,5.

Z pisma Burmistrza Miasta przedłożonego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z 28 marca 2023 r. oraz wyjaśnień pełnomocnika Gminy udzielonych w trakcie badania uchwały podczas posiedzenia Kolegium wynika, że wychodząc z założenia, iż w raporcie dla rocznego czasu uśrednienia Gmina Szczyrk posiada klasę A, a dla czasu uśrednienia 24 godz. kategorię C podjęto czynności mające na celu ustalenie w jakim okresie w najbliższych gminie stacjach pomiarowych nie dochodzi do przekroczenia norm jakościowych powietrza. Ustalenia te wynikające z korespondencji z Regionalnym Wydziałem Monitoringu Środowiska w Katowicach

stanowiły podstawę przyjęcia, że w Gminie Szczyrk w okresie od 30 kwietnia do 30 września spełnione są minimalne warunki klimatyczne.

Zdaniem Kolegium Izby nie posiada uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa wykazanie na podstawie danych z najbliższych Gminie Szczyrk stacji pomiarowych, że spełnia ona warunki klimatyczne, gdyż jest przypisana do strefy śląskiej i w myśl przytoczonych powyżej przepisów, to właśnie ta ostatnia musi spełniać określone w nich warunki (tak WSA w Gliwicach wyrok I SA/GL 201/20). Podobnie zdaniem Kolegium Izby nie można wrywkowo traktować dni w których spełnione są normy jakościowe powietrza. Ustawodawca regulując tą materię nie podaje możliwości alternatywnego sposobu wprowadzenia opłaty miejscowej ze względu na czasowe spełnianie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi w pewnych przedziałach czasowych, czy to przed, czy po uśrednieniu wartości. Wobec czego należy uznać, że aby wprowadzić opłatę miejscową nawet na pewien okres to strefa musi spełniać normy jakościowe powietrza w całym okresie czasu objętym oceną Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Kolegium ponadto sygnalizuje osobne zagadnienie, jakim jest uchylene w § 9 badanej uchwały, uchwały Nr XXXVIII/275/2021 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie opłaty miejscowej na 2022 rok, którą wydano na podstawie uchylonej prawomocnym wyrokiem sądowym uchwały Nr XXXIII/151/2008 Rady Miejskiej w Szczyрку z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie ustalenia miejscowości, w których pobiera się opłatę miejscową.

Biorąc pod uwagę powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym uchwaliło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej